

Karierna pričakovanja študentov glasbe

Career Expectations among Music Students

Nina Suljić

Ema Neža Bošnjak

Anja Vodošek

Klavdija Miklič¹

Študentke Akademije za glasbo
v Ljubljani

Univerza v Ljubljani, Akademija
za glasbo, Kongresni trg 1, 1000 Ljubljana

Izveček

Karierna pričakovanja so za študente, ki razmišljajo o svoji poklicni poti, pomemben dejavnik, ki usmerja njihovo študijsko dejavnost. Karierna pričakovanja so lahko končni cilj njihove študentske poti ali pa se z leti spreminjajo, ko se študentje naknadno seznanijo z realnostjo poklicnega glasbenika. Večina inštrumentalistov si želi postati koncertni glasbenik, vendar je v realnosti na odru prostor le za enega solista.

V članku smo se poglobile v vprašanje, kaj si študenti glasbe želijo početi v prihodnosti, ali svoja karierna pričakovanja oblikujejo že v otroštvu ter ali se med glasbenim izobraževanjem njihova pričakovanja in želje spreminjajo.

S pomočjo ankete smo k sodelovanju povabile študente Akademije za glasbo v Ljubljani in Mariboru. Vprašalnik je rešilo 62 študentov različnih glasbenih smeri. Rezultati so pokazali, da sta veselje do poučevanja in nastopanja glavna dejavnika, ki vplivata na karierna pričakovanja študentov.

Ključne besede: glasbena kariera, karierna pričakovanja, študenti glasbe.

Abstract

Career expectations are a relevant factor guiding students' study activities when considering their career paths. Career expectations may serve as the ultimate goal of their student paths, or they may change over the years as the student learns about the realities of being a professional musician over time. Most instrumentalists aspire to become concert musicians, but there is only room for one soloist on stage.

This article investigates what music students want to do in the future, whether they form their career expectations in childhood and whether their expectations and aspirations change as they progress through their musical education.

¹ Raziskava je bila izvedena v okviru predmeta Psihologija 2 na Akademiji za glasbo Univerze v Ljubljani pod mentorstvom doc. dr. Katarine Habe.

Of the various music majors from the Academy of Music in Ljubljana and Maribor invited to participate, sixty-two completed the questionnaire. According to the findings, their career expectations are primarily influenced by their enjoyment of teaching and performing.

Keywords: music career, career expectations, music students.

1 Uvod

Za mnoge so študentska leta ena od zadnjih stopnic pred vrhom našega izobraževanja, hkrati pa so to prvi koraki na dolgoletnem pohodu njihove življenjske kariere. Ti vodijo vse do uresničevanja osebnih želja, ciljev in kariernih pričakovanj.

Pričakovanja glede kariere se razvijajo deloma zaradi vpliva vnaprej določenih zunanjih dejavnikov, deloma pa zaradi notranje motivacije in dejavnosti posameznika – to so predanost, prepričanja o svojih željah, objektivno ocenjevanje svojih možnosti in lastna odločnost za doseganje ciljev (Robison, 2016). Dosedanje raziskave so pokazale, da na oblikovanje pričakovanj študentov glasbenih smeri bolj vplivajo notranji vplivi (uspešnost med izobraževanjem, razvoj kompetenc in njihovo pridobivanje, osebnost, osebnostni razvoj in osebnostne lastnosti) kot zunanji (Robison, 2016).

V teoretičnem uvodu bomo najprej predstavile, kako študenti glasbe razvijajo svoje želje in karierna pričakovanja v času izobraževanja. Sledila bo predstavitev dejavnikov, ki vplivajo na oblikovanje pričakovanj, nato pa bomo predstavile razlike študentskih pričakovanj po končanem študiju.

V empiričnem delu pa bomo podrobneje preverile karierna pričakovanja študentov glasbe.

1.1 Razvijanje kariernih pričakovanj med glasbenim izobraževanjem

Ustvarjanje načrtov in oblikovanje kariernih pričakovanj je dolgotrajen proces, ki se ne bi smel odvijati zgolj v zadnjih letih izobraževanja ali celo že na začetku kariere, temveč mora biti pri posamezniku sprožen že mnogo prej (Robison, 2016). Veliko študentov vstopi v študij z nekoliko nedovršeno razvitimi kariernimi pričakovanji in niso povsem prepričani o tem, kaj si

kot glasbeniki želijo doseči v življenju (Venn, 2010). Munnelly (2017) ugotavlja, da se karierna pričakovanja v letih univerzitetnega izobraževanja spremenijo. Študentje višjih letnikov so bolj poudarjali spremembe pričakovanj kot študentje nižjih. V prvem letniku sta le 2 % študentov potrdila spremembo svojih kariernih pričakovanj, v tretjem letniku pa kar 27 % (Munnelly, 2017). Kaj torej v času izobraževanja tako zelo vpliva na spremembo osebnih kariernih pričakovanj? Nekatere raziskave so potrdile, da ima velik vpliv na razvoj kariernih pričakovanj študentov učiteljev pristop – avtorji večkrat navajajo problem, da študenti čutijo, da je velik del odgovornosti za pridobivanje znanja na njih samih, in pogosto ne prejmejo primerne pomoči pri učenju inštrumenta (Venn, 2010). Nekatere raziskave kažejo, da obstajajo pomembne razlike med željami in pričakovanji pri študentih glasbe (Bjørnø, 2018); večina študentov po koncu študija želi delati kot poklicni izvajalec glasbe in se dejavno ukvarjati z nastopanjem, vendar pa večina hkrati pričakuje, da bodo delali kot učitelji glasbe (Bjørnø, 2018). Enako ugotavlja Devrop (2012), ki je med študenti jazzovske smeri ugotovil, da zelo malo študentov želi postati učitelj in da se bolj nagibajo h karieri glasbenika izvajalca. Vendar pa je postati učitelj druga najpogostejše pričakovana karierna pot med študenti. Munnelly (2017) je ugotovil, da samo 16 % študentov vidi poklic učitelja kot idealno kariero, medtem ko kar 72 % študentov pričakuje, da bodo do določene mere poklicno poučevali inštrument. Od tega jih 62 % pričakuje, da bodo delovali kot učitelji glasbe v zasebnih glasbenih šolah. Študentje glasbe zunajštudijske glasbene dejavnosti pogosto izpostavijo kot pozitivne izkušnje, ki vplivajo na oblikovanje realnejših kariernih pričakovanj. Vendar pa hkrati dodajajo, da bi kljub temu več pozornosti morali nameniti posebnemu kariernemu svetovanju študentom o dejanskih kariernih možnostih in razvijanju njihovega občutka o tem, kaj lahko po končanem študiju pričakujejo (Bjørnø, 2018). Ozaveščanje o kariernih možnostih in pomoč pri oblikovanju pričakovanj študentov sta pomembna,

saj, kakor navajata Íñiguez in Bennett (2020), mnogo profesionalnih glasbenikov trdi, da se njihova kariera močno razlikuje od tiste, ki so si jo predstavljali v času študija.

1.2 Dejavniki, ki vplivajo na oblikovanje kariernih pričakovanj

Načrtovanje kariere ni odvisno zgolj od osebnih preferenc, želj in interesov posameznika, ampak tudi od tega, kako pogosto posameznik razmišlja o svojih ciljnih in pričakovanih ter kako nanj vplivajo dotedanje izkušnje (Parkes, Jones, 2011). Kilić s sodelavci (2018) pri tem poudarja še pomen motivacije; 23,1 % študentov v njihovi raziskavi trdi, da je bila na začetku študija njihova motivacija višja, upad motivacije med študijem pa je negativno vplival na njihova karierna pričakovanja. Opažen je bil močan vpliv čustvenega pogleda na uspešnost (Munnely, 2017). Študentom je pogosto bolj pomembno njihovo osebno zadovoljstvo in to, da jih delo osrečuje, kot pa vpliv in pričakovanja okolice (Munnely, 2017). Večina jih pričakuje kariero v orkestru in drugih koncertnih dejavnostih, veliko pa jih ostaja odprtih za različne karierne poti, dokler te podpirajo njihovo strast do glasbe in jih ob tem osrečujejo (Munnely, 2017). Tudi mediji imajo velik vpliv na karierna pričakovanja (Bennett in Bridgstock, 2015). Večina študentov glasbe želi kariero igranja v orkestru, kar pa je težko dostopno vsem. Skoraj tretjina vprašanih ne verjame, da svoje želje o karieri poklicnega izvajalca lahko izpolni, kar ima velik vpliv na oblikovanje kariernih pričakovanj in osebne karierne identitete (Bjørnø, 2018). Ker se študentje veliko obremenjujejo z možnostjo zaposlitve, se soočajo z velikimi željami po uspehu in visokimi pričakovanji (Chen, 2017). Če je študijski stres prevelik, lahko na karierna pričakovanja negativno vpliva doživljanje anksioznosti (Chen, 2017). Bjørnø (2018) v svoji raziskavi poskuša ugotoviti, kaj vpliva na razliko med željami in pričakovanji glede glasbene kariere. Najverjetneje so za to kriva družbena pričakovanja, na karierna pričakovanja pa najbolj vplivajo družina, prijatelji in učitelji. Veliko študentov ob študiju že dela v vlogi izvajalca ali učitelja, kar prav tako vpliva na oblikovanje njihovih kariernih pričakovanj (Bjørnø, 2018). Na tem področju bi bilo treba narediti več raziskav, saj

je pri različnih študentih moč opaziti različno velike razlike med kariernimi željami in pričakovanji (Bjørnø, 2018). Študenti istega programa klavirja so izrazili različne vplive na njihova pričakovanja; navajajo strast in ljubezen do igranja inštrumenta, željo po profesionalnem izvajanju, vpliv učitelja, razvijanje tehnike igranja in prenašanje izkušenj ter vpliv staršev (Kilić in drugi, 2018). Pomemben vpliv je bil opažen tudi pri povezavi kariere z osebnimi glasbenimi dejavnostmi v življenju, ki se začnejo že v zgodnjem otroštvu (Robison, 2016).

1.3 Razlike v kariernih pričakovanjih študentov glasbe glede na smer študija in spol

Med študenti istega programa smeri jazz 48 % študentov pričakuje kariero jazzovskega koncertnega glasbenika, 29,7 % jih pričakuje delo učitelja jazzovske glasbe. 15,8 % jih meni, da bodo postali skladatelji/aranžerji/avtorji jazzovske glasbe, 3,3 % pa jih pričakuje delovno mesto v glasbeni panogi (Devroop, 2012). Študentje inštrumenta najpogosteje pričakujejo, da bo njihova kariera temeljila na glasbenih projektih, 38 % študentov pričakuje, da bodo karierno zaposleni kot koncertni izvajalci v orkestru. Le 6 % jih pričakuje, da bo to njihovo edino delovno mesto (Munnely, 2017). Bjørnø (2018) je v raziskavi ugotovil, da se 44 % vprašanih študentov glasbe po diplomi namerava zaposliti, 44 % pa namerava nadaljevati glasbeno izobraževanje.

Razlika se pojavlja tudi glede na spol: ženske so se v raziskavi poleg profesionalnih dejavnosti v prihodnosti veliko bolj osredotočale na karierne možnosti kot moški in temu prilagajale svoja pričakovanja (Robison, 2016). Dvakrat več žensk meni, da jih glasbeno izobraževanje lahko dovolj pripravi na pričakovano glasbeno kariero (Robison, 2016).

Študentje glasbene pedagogike svoja pričakovanja zelo specifično definirajo glede na šolo, kjer želijo poučevati. Nekateri ne želijo poučevati v javnih osnovnih šolah, večina pa pričakuje delo v glasbenih šolah (Robison, 2016). Nekateri študentje pa se ne nagibajo k poklicu učitelja, vendar se vidijo v tej vlogi in zato dopuščajo to možnost (Robison, 2016).

1.4 Študijska priprava na uresničevanje kariernih pričakovanj

Večina študentov glasbe meni, da bi glavni namen opravljene diplome terciarnega glasbenega izobraževanja moral biti priprava na glasbeno kariero (Munnelly, 2017). Kar 45 % študentov glasbe se strinja, da opravljena diploma ni najboljša priprava na prihajajočo kariero, 34 % pa je mnenja, da jih študij sploh ne pripravlja dovolj zadovoljivo na kasnejše udejstvovanje v pričakovani karieri. 17 % študentov bi akademski študij glasbe lahko opisalo kot delno zadovoljivo pripravo na uresničevanje kariernih pričakovanj, 5 % pa se o tem ni znalo odločiti (Munnelly, 2017).

Munnelly (2017) je ugotovil, da so s študijsko pripravo na kariero najbolj zadovoljni pianisti, ki so v 71 % potrdili, da se zaradi študija čutijo dovolj pripravljene na delo, najmanj pa so s pripravami zadovoljni študentje petja. Razliko opaza tudi glede na spol vprašanih; moški so izrazili večje zadovoljstvo glede karierne pripravljenosti kot ženske. 61 % moških meni, da so s pripravami zadovoljni, 52 % žensk pa s pripravo na kariero med študijem ni zadovoljnih (Munnelly, 2017).

Velik del že zaposlenih izraža negativno mnenje o svoji študijski pripravi na kariero, posledice slabe priprave pa čutijo tudi v kasnejših letih svojega kariernega delovanja (López - Íñiguez, Bennett, 2020). Nekateri se čutijo teoretično slabo pripravljene, nekateri pa tudi slabo praktično pripravljene v uvajanju (Íñiguez in Bennett 2020).

2 Namen in raziskovalna vprašanja

Namen naše raziskave je bil osvetliti problematiko kariernih pričakovanj pri študentih glasbe v slovenskem prostoru, saj v našem prostoru temu še ni bila namenjena raziskovalna pozornost. Želele smo ugotoviti, kakšna so karierna pričakovanja študentov glasbe prve in druge stopnje na Akademiji za glasbo. Zanimalo nas je, kaj si študentje želijo početi v prihodnosti na poklicnem področju, kdaj so izoblikovali svoja pričakovanja glede tega, ali so se pričakovanja med izobraževanjem spreminjala, kaj je vplivalo na njihovo izbiro in ali bi si v

učnem načrtu med izobraževanjem želeli predmete, posebej namenjene pripravi na glasbeno kariero.

V skladu z navedenimi raziskovalnimi cilji smo zastavile sledeča raziskovalna vprašanja:

RV1: Ali obstajajo razlike med željami in kariernimi pričakovanji pri študentih glasbe?

RV2: Ali so študentje glasbe že v otroštvu ustvarili svoja karierna pričakovanja in ali so jih med študijem bistveno spremenili?

RV3: Kateri dejavniki najbolj vplivajo na izbiro glasbene kariere pri študentih glasbe?

3 Metoda

3.1 Udeleženci

Vprašalnik je izpolnilo 62 študentov glasbe, od tega 39 žensk in 22 moških. Udeleženci so obiskovali naslednje glasbene smeri: glasbena pedagogika prve stopnje (38 %), kompozicija in glasbena teorija prve stopnje (5 %), orkestrsko dirigiranje prve stopnje (3 %), sakralna glasba prve stopnje (7 %), inštrumentalisti prve stopnje (33 %), glasbena umetnost druge stopnje (10 %), inštrumentalna glasbena pedagogika druge stopnje (0 %), glasbeno-teoretska pedagogika druge stopnje (0 %), glasbena pedagogika druge stopnje (5 %). Udeleženci so večinoma študentje prve ali druge stopnje Akademije za glasbo v Ljubljani, manjši delež pa je študentov prve ali druge stopnje Akademije za glasbo v Mariboru.

3.2 Pripomočki

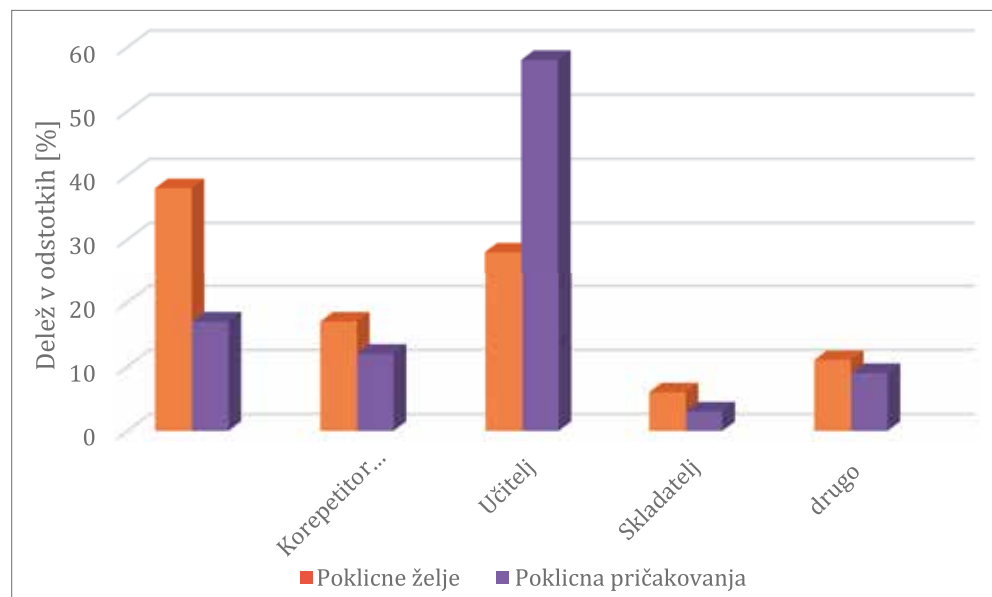
Za raziskavo smo oblikovale anketni vprašalnik zaprtega tipa. Vseboval je 9 vprašanj. Pri štirih vprašanjih so anketiranci odgovor ocenjevali na lestvici od 1 do 5, pri čemer je 1 pomenilo sploh ne drži/sploh ne oziroma zelo malo, 5 pa popolnoma drži/zelo veliko. Pri drugih treh vprašanjih so anketiranci izbirali med različnim danimi odgovori in označili tistega, ki je bil zanje najbolj značilen.

3.3 Postopek zbiranja podatkov

Zbiranje podatkov je potekalo od 29. 11. 2021 do 13. 12. 2021 s pomočjo programa Ika, s katerim smo podatke kasneje tudi analizirale. Podatke smo zbirale na Akademiji za glasbo v Ljubljani in Mariboru. Udeležence smo k reševanju ankete povabile same z osebnim posredovanjem. Udeleženci so najprej odgovorili na dve demografski vprašanji – po podatkih o spolu in po študijski smeri ter stopnji na Akademiji za glasbo. Vsa druga vprašanja so se nanašala na njihova karierna pričakovanja.

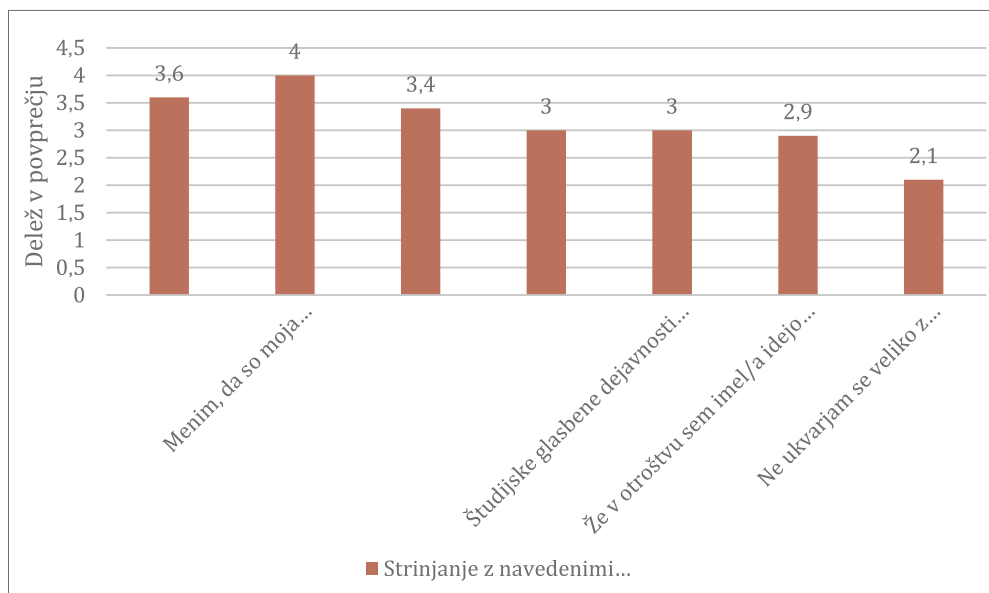
4 Rezultati

Najprej smo želele ugotoviti, katere poglavitne karierne želje in pričakovanja se pojavljajo pri študentih glasbe in ali obstajajo razlike med kariernimi željami in pričakovanji pri posameznikih. Iz grafa 1 lahko razberemo, da si večina študentov glasbe želi postati koncertni glasbenik. Večina jih krati pričakuje, da bodo postali učitelji. Odgovor na naše prvo raziskovalno vprašanje (RV1) je, da obstajajo razlike med kariernimi željami in pričakovanji študentov glasbe. Pod izbiro *drugo* so študentje kot največjo karierno željo izpostavili še poklic cerkvenega glasbenika, glasbenega producenta, aranžerja in pevca.

Graf 1: Primerjava poklicnih želj s poklicnimi pričakovanji po končanem študiju glasbe (N = 62)

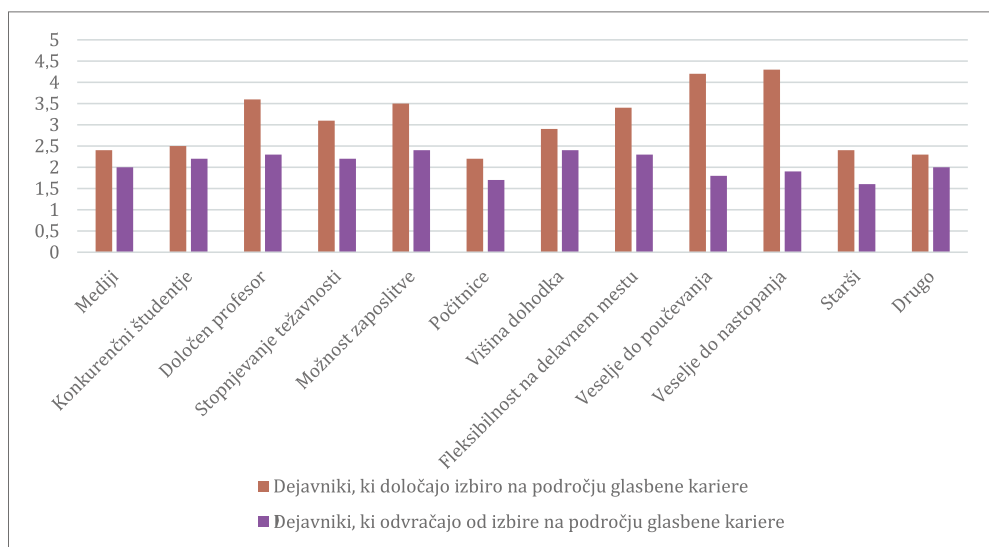
Z drugim raziskovalnim vprašanjem smo želele ugotoviti, ali so študentje glasbe že v otroštvu ustvarili svoja karierna pričakovanja in ali so jih med študijem bistveno spremenili. Ugotovile smo, da je manj kot polovica študentov svoja karierna pričakovanja razvila že v otroštvu. 17 % anketiranih je za trditev »Že v otroštvu sem imel/a idejo glede svoje glasbene kariere.« označilo, da popolnoma drži, 26 % študentov pa, da trditev zanje sploh ne drži. Več kot polovica je svoja karierna pričakovanja med študijem bistveno spremenila. Največji delež, 35 % vprašanih, trdi, da zanje to zelo drži.

Graf 2: Strinjanje s trditvami o glasbeni karieri, pri čemer velja 1 – sploh ne drži, 2 – pretežno ne drži, 3 – nekaj vmes, 4 – pretežno drži, 5 – popolnoma drži (N = 62)

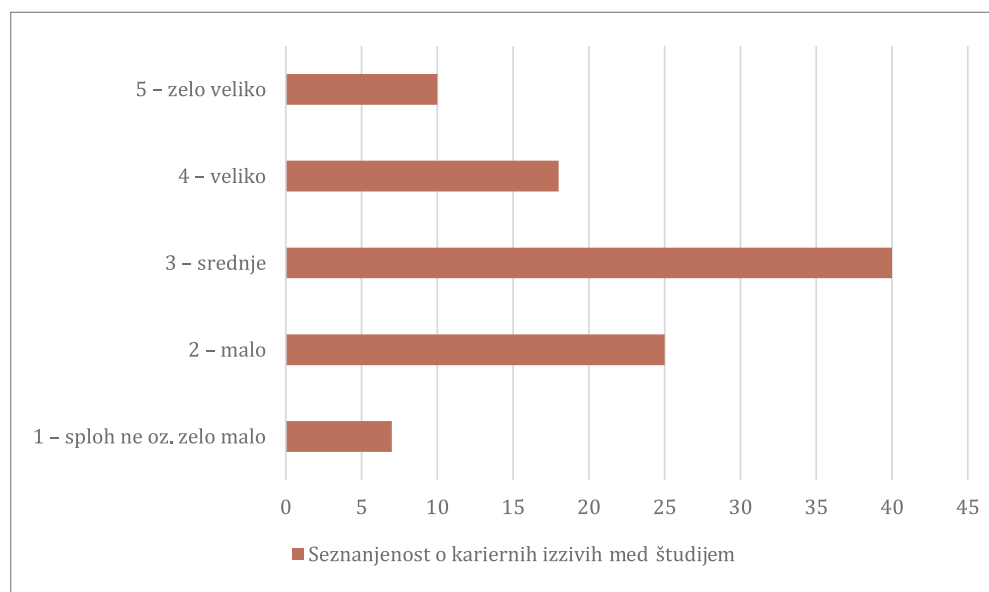
Rezultati ankete so pokazali, da je delež študentov, ki imajo pripravljeno drugo izbiro v primeru neuresničene prve karierni želje, enak deležu študentov, ki tega še nimajo. Zelo nas je presenetilo, da je na vprašanje, kako jih na kariero pripravi izobraževanje na Akademiji, 34 % odgovorilo z oceno 3 – nekaj vmes. Pričakovale smo, da jih bo več odgovorilo z višjo oceno, saj je študij zadnja stopnja izobraževanja.

Iz grafa 3 lahko razberemo, da različni dejavniki lahko določajo izbiro področja v glasbeni karieri ali odvrčajo od nje. Iz rezultatov je razvidno, da sta najbolj odločilna dejavnika pri izbiri glasbene kariere veselje do nastopanja ter poučevanja. Opazno je tudi, da študente od poklicne kariere glasbenika najbolj odvrča višina dohodka in možnost zaposlitve.

Graf 3: Primerjava dejavnikov, ki določajo izbiro področja v glasbeni karieri ali odvrčajo od nje (N = 62)

Naslednji graf (Graf 4) prikazuje, v kolikšni meri so študentje seznanjeni z izzivi kariere poklicnega glasbenika, pri čemer smo ugotovile, da so z njimi večinoma srednje seznanjeni.

Graf 4: Seznanjenost študentov o kariernih izzivih med študijem (N = 62)

Zanimalo nas je tudi, v kolikšni meri se študentom zdi pomembno, da bi njihov predmetnik vseboval predmete, posebej namenjene pripravi na glasbeno kariero. Večina (49 % študentov) si takih predmetov želi, vendar jih nima na voljo, 33 % študentov pa že ima takšne predmete na voljo. Pod možnost *drugo* so zapisali še: »bolj kot pripravo na kariero bi potrebovali več informacij glede samih kariernih možnosti«, »zdi se mi pomembni, vendar ne še na tej stopnji, še ne čutim nuje«, »so na voljo, vendar pomanjkljivo«.

5 Diskusija

Glavni namen naše raziskave je bil ugotoviti, kako študentje glasbe svoja karierna pričakovanja interpretirajo v primerjavi z realnimi možnostmi zaposlitve, kaj vpliva na oblikovanje njihovih kariernih pričakovanj, kdaj izoblikujejo svoja karierna pričakovanja ter v kakšnem odnosu so njihova pričakovanja in karierne želje.

Naše prvo raziskovalno vprašanje je bilo, ali obstajajo razlike med željami in kariernimi pričakovanji pri študentih glasbe. Ugotovile smo, da obstajajo večje razlike med željami in kariernimi pričakovanji. Večina vprašanih si želi postati poklicni glasbenik, pričakuje pa, da bo karierno delovala v vlogi učitelja. Kot pri Munnellyju (2017) tudi pri nas zelo malo vprašanih vidi poklic učitelja kot idealno kariero, vendar verjamejo, da bo to nekoč njihov glavni poklic. To zna biti problematično, saj lahko neuresničene karierne želje vodijo do zagrenjenosti ali vsaj do slabšega poklicnega zadovoljstva pri profesorjih inštrumenta/petja, kar posledično vpliva tudi na zadovoljstvo učencev. Je pa res, da se pogosto zgodi, da glasbeniki-izvajalci razvijejo pedagoški eros naknadno, ko začnejo poučevati, čeprav so bile njihove poklicne želje drugačne.

Z drugim raziskovalnim vprašanjem smo želele ugotoviti, ali so študentje glasbe že v otroštvu ustvarili svoja karierna pričakovanja in ali so jih med študijem bistveno spremenili. Ugotovile smo, da je manj kot polovica vprašanih svoja karierna pričakovanja razvila že v otroštvu, večina pa je svoja karierna pričakovanja med študijem spremenila. Odgovor na to vprašanje se nam je zdel najbolj pričakovan, saj že Venn (2010) v svoji raziskavi trdi, da veliko študentov vstopi v študij s kariernimi pričakovanji, ki niso še dokončno razvita. Enako kot v našem članku tudi Munnelly (2017) ugotavlja, da se karierna pričakovanja v študijskih letih zelo spreminjajo.

S tretjim raziskovalnim vprašanjem smo raziskovale, kaj najbolj vpliva na oblikovanje kariernih pričakovanj pri posameznikih. V literaturi smo našle veliko različnih možnih dejavnikov. Na karierna pričakovanja pogosto vplivajo družina, prijatelji in učitelji. Veliko študentov ob študiju že dela v vlogi izvajalca ali učitelja, kar prav tako vpliva na oblikovanje njihovih kariernih pričakovanj (Bjørnø, 2018). V naši raziskavi smo ugotovile, da imajo starši in mediji zelo majhen vpliv na oblikovanje kariernih pričakovanj glasbenikov. Na odvrčanje od poklicne kariere glasbenika najbolj vpliva višina dohodka in možnost zaposlitve, določen profesor in fleksibilnost na delovnem mestu.

Raziskovale smo tudi informiranost študentov glasbe o kariernih izzivih. Večina jih meni, da so s tem področjem dobro seznanjeni. Kljub tej ugotovitvi si kar 49 % vprašanih študentov želi na predmetniku imeti

predmete, namenjene posebej pripravi na glasbeno kariero. Z veseljem ugotavljamo, da se na Akademiji za glasbo pomenu oblikovanja glasbene kariere v zadnjem času namenja več pozornosti in da je študentom po novem na razpolago izbirni predmet o razvoju glasbene kariere.

Naj na koncu omenimo še prednosti in pomanjkljivosti naše raziskave. Prednost je, da gre za prvo raziskavo kariernih pričakovanj študentov glasbe v slovenskem prostoru in da smo postavile teoretične in empirične temelje za nadaljnje raziskovanje. Se pa zavedamo nekaterih omejitev, predvsem kar se metodološkega dela tiče. Naš raziskovalni vzorec je bil relativno majhen, zato lahko govorimo o pilotski raziskavi. Vzorec ni vseboval uravnoteženega števila predstavnikov vseh programov Akademije za glasbo. Programa Glasbeno-teoretska pedagogika (II. stopnja) in Instrumentalna glasbena pedagogika (II. stopnja) sploh nista zajeta. Statistične analize so bile opravljene zgolj na temeljni ravni s pomočjo deskriptivne metode raziskovanja. Prav tako bi bilo priporočljivo uporabiti kakšen standardiziran instrument za merjenje kariernih pričakovanj glasbenikov s preverjenimi merskimi karakteristikami.

Dobljeni rezultati se nam zdijo zelo uporabni s pedagoškega vidika, saj se nam zdi problematično veliko število študentov, ki ne želijo postati učitelji glasbe, hkrati pa pričakujejo, da bodo to postali. Naše ugotovitve spodbujajo k nadaljnjemu raziskovanju na področjih kariernih pričakovanj študentov glasbe v Sloveniji.

6 Viri in literatura

Bennett, D. E. (2008). *Understanding the classical music profession: The past, the present and strategies for the future*. Surrey Ashgate. <http://www.worldcat.org/oclc/1050032138>

Bennett, D. in Bridgstock, R. (2015). The urgent need for career preview: Student expectations and graduate realities in music and dance. *International Journal of Music Education*, 33(3), 263–277. <https://doi.org/10.1177/0255761414558653>

Bjørnø, A. M. (2018). *Career ambitions, expectations and skills among music students at higher education institutions-A literature review and empirical study* (Master's thesis, NTNU). https://ntnuopen.ntnu.no/ntnu-xmlui/bitstream/handle/11250/2578709/20170_FULLTEXT.pdf

Chen, J. (2017). On the Expectation of Music Teachers in Music Psychology Education. *Proceedings of the 2017 3rd International Conference on Economics, Social Science, Arts, Education and Management Engineering (ESSAEME 2017)*. <https://dx.doi.org/10.2991/essaeme-17.2017.110>

Devroop, K. (2012). The Occupational Aspirations and Expectations of College Students Majoring in Jazz Studies. *Journal of Research in Music Education*, 59(4), 393–405. <https://doi.org/10.1177/0022429411424464>

Kiliç, C., Beste, D., Bayoğlu, B., Özlem, T. in Canbey, E. G. (2018). The Occupational Expectations of Undergraduate Students in the Conservatory Piano Majors. *International Education Studies*, 11(1), 1–10. Dostopno na EJ1164700 - The Occupational Expectations of Undergraduate Students in the Conservatory Piano Majors, *International Education Studies*, 2018.

López - Íñiguez, G. in Bennett, D. (2020). A lifespan perspective on multi-professional musicians: does music education prepare classical musicians for their careers?, *Music Education Research*, 22 (1), 1–14, DOI: 10.1080/14613808.2019.1703925

Munnely, K. P. (2017). *Understanding Career & Degree Expectations of Undergraduate Music Majors* Doctoral dissertation, Ohio State University. http://rave.ohiolink.edu/etdc/view?acc_num=osu1490135404312177

Parkes, K. A., & Jones, B. D. (2011). Students' Motivations for Considering a Career in Music Performance. *Update: Applications of Research in Music Education*, 29(2), 20–28. <https://doi.org/10.1177/8755123310397005>

Robison, Tiger. (2021). Personal and Professional Characteristics of Music Education Professors: Factors Associated with Expectations and Preferences of Undergraduate Students, *Research & Issues in Music Education*: 16 (1), 1–23. <https://commons.lib.jmu.edu/rime/vol16/iss1/7/>

Venn, E. (2010). Music performance tuition in higher education: student expectations. *PALATINE Development Award Report*. Dostopno na <https://eprints.lancs.ac.uk/id/eprint/34717>

REFERENČNI OKVIRI KOMPETENC

Digitalna bralnica ZRSŠ

Vse štiri publikacije lahko brezplačno preberate v digitalni bralnici ZRSŠ.

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

<https://www.zrss.si/digitalna-bralnica/referencni-okviri-kompetenc/>